

OBRтни VESTNIK

STROKOVNI LIST ZA POSPEŠEVANJE OBRти IN ZAŠČITO OBRтиШTVA DRAVSKE BANOVINE

»OBRти VESTNIK«, SPLOŠNO VELJAVNO IN NEODVISNO GLASILO
OBRтиШTVA DRAVSKE BANOVINE, IZHAJA 1. IN 15. V MESECU // STANE
CELOLETNO DIN 40.—, POLLETNO DIN 20.—, POSAMEZNA ŠTET. DIN 2.—
// ZAKLJUČEK REDAKCIJE 10. IN 25. V MESECU. // NEFRANKIRANI DO-
PISI SE NE SPREJEMAJO. // ROKOPISI SE NE VRACAJO. //

»OBRти VESTNIK« PRINASA OBJAVE, RAZGLASE IN VESTI VSEH OBRтиNH
ORGANIZACIJ IN UPRAVNIH OBLASTI KRALJEVINE JUGOSLAVIJE TER
MAJVAŽNEJŠE VESTI IZ INOZEMSKEGA OBRтиШKEGA SVETA. // URED-
NIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA ŠTET. 4
// PONATISI DOVOLJENI Z NAVEĐBO VIRA. // TELEFON 33-23 //

XXI. LETNIK.

V LJUBLJANI, 1. JUNIJA 1938.

ŠTET. 11.

NAŠ TABOR

Pred dobrimi 70 leti smo imeli na Slovenskem dobo taborov, zborovanja ljudskih množic, ki so se pričele probujati in slediti klicu narodnostnega gibanja, narodne samozvesti in borbe proti težko ogroženim kulturnim in gospodarskim pravicam slovenskega ljudstva.

Duhovni in prosvetni buditelji Slovencev so prirejali shode ljudstva, — ki je bilo v takratni dobi najhuje ustraševano in podjarmljeno — ter ga učili vere v bodočnost in ga bodrili k borbi za življenske pravice slovenskega naroda.

Zgodovina nam dokazuje, da so prebujenju sledila mogočna dejanja; hitreje kot so si nevidljivi nasprotniki uspehe zamislili in zaleleli, je raslo slovensko drevo, — hitreje kot so se kovali pogubeželjni nameni, je v slogi buditeljev in narodnih delavcev to drevo poganjalo zdrave veje nacionalnega ter gospodarskega napredka do končne zmage.

Ali ne obsega naš obrtniški tabor v bistvu iste smernice, kakor oni, katere so prirejali naši predniki v razvojni dobi prebujenja Slovencev.

Da. Tudi naši tabori so izraz nepokolebljive volje in stremjenja po delu in napredku ter po zaščiti odnosno uveljavljanju pravic zatiranega srednjega in malega slovenskega človeka.

Prinašajo nam vzpodbudo za borbo proti krivičnemu zapostavljanju obrtniškega stanu ter pomenijo neustrašen klic po rešitvi življenske eksistence malega pridobitnika. So to v pravem pomenu besede najodločnejši protesti zoper brezkončno preziranje zakonito zajamčenih pravic legalnega, samostojnega obrtništva.

Naši zbori so dokaz dobro organizirane armade, ki kljub dobro preračunanim intrigam, po političnem koristiljubju zaslepljenih nasprotnikov, nemoteno napreduje in odpira slovenskemu obrtniku pot v borbi proti krivicam, ki so rak-rana njegovega življenskega obstoja.

Na taboru izražene zahteve so potrebe desetisočev zvestih in vdanih državljanov, ki so se naveličali trpeti in prenašati še nadalje skrajno preziranje svojih teženj; so glas stanu, ki z žuljavno roko in s trpkim ročnim delom donaja državni blagajni svoj obul; so neodoljiv klic do oblasti in državnih krmilarjev, da tudi ti stopijo iz indiferentnosti ter rešijo obrtniški stan in njegove pripadnike resno pretečnega pogina.

Naši tabori so viden dokaz, da se tudi mali pridobitnik sme in mora upreti krivicam minljivih režimov, če mu to narekuje dolžnost samoobrambe — da tudi naš mali človek lahko uživa svoj vsakdanji in težko prislužen kruh pod svobodnim solncem svoje s krvavimi in materijalnimi žrtvami ustvarjene Domovine.

Izven vsakega strankarskega vpliva stoječi, prihaja naš stanovski človek-rokodelc, zopet in zopet, leto za letom, z istimi krivicami na dan. Zaman se bori, da se postavi v vrste onih, ki so v srečnem položaju, da imajo vsled svoje številčnosti in stanovske solidarnosti politične faktorje in s tem njih umevanje in obzirnost na svoji strani. Veselimo se njihovih uspehov, smo o njih upravičenosti prepričani in poudarjamo to-le prav zato, da bi tudi nam padla tu in tam kaka drobtina z miz naših odločujočih faktorjev, če je baš potrebno, da naš mali delavni človek in davkoplačevalec živi od miloščine!

Tako je tudi naš letošnji tabor v Laškem končal z obnovitvijo naših že ne-

Na glavni letni skupščini Zveze in obrtniškem taboru v Laškem

je bilo naše obrtništvo enoglasno v vseh prizadevanjih za ojačenje svoje neodvisne stanovske organizacije in za složno izvedbo samopomoči, toda zahteva od vseh mero-dajnih činiteljev pravico do lastne eksistence in zaščito socialno šibkejših

V današnjem času, ko se vedno pogosteje čuje iz vsega kulturnega sveta klic obrtništva, ko se je tudi v mejah naše države pričelo obrtništvo pod vplivom splošnega preporoda, ki prihaja z novim časom in z novimi idejami živahneje gibati, je bil prirejen drugi tabor slovenskega obrtništva v Laškem.

Za nas, ki smo ta manifestanten zbor zavednega obrtništva sami doživeli, čutimo njegov zgodovinski pomen in vemo, da je to mejnik našega bodočega dela. XVI. letna skupščina Zveze je in bo zgodovinski preokret obrtniškega organizacijskega udejstvovanja. Delegatje, ki so se te skupščine udeležili, so poroki za to. Seme, ki ga bodo sejali, bo naše negovano polje bogato oplođilo in bo blagodejno pomladno sonce prineslo žarek novega življenja v sleherno zakrknjeno, nedovzetno dušo.

V soboto 14. maja dopoldne so prireditelji pod vodstvom Obrtnega društva v Laškem dokončali zadnje priprave za čim slovesnejši sprejem delegatov, ki so se pričeli že v prvih popoldanskih urah zbirati k dvojnemu delovnemu prazniku zvezne organizacije: k prazniku lastnega dela in k proslavi delovnega jubileja svojega častnega predsednika g. Zdravca.

Vsa meščanska, javna in državna poslopja so bila že tekom dopoldneva olepšana z zelenjem, državnimi trobojnicami in raznimi obrtniškimi znaki. Pozornost prebivalstva do obrtniškega stanu in njegovega praznika je bila očitna na vsakem koraku.

Po prihodu zveznega predsedstva so se zbrali najožji prijatelji in znanci pokojnega obrtniškega borca in organizatorja Blaža Zupanca ob njegovem grobu, na katerega je položil predsednik Zveze g. Rebek po prisrčnem pietetnem nagovoru lep lovorjev venec s posvetilom svojemu soustanovitelju. Ta poklonitev se je vseh prisotnih globoko dojmlila, kajti s tem je Zveza pokazala, da svojih zaslužnih soborcev in sodelavcev ne pozabi!

Točno po programu so se ob 18. uri zbrali v salonu hotela »Savinje« delegati k predkonferenci in skupščini Zveze.

Kje naj danes dobi obrtnik 200 in več dinarjev za prenočevanje in druge izdatke, ki so zvezani s takim potovanjem na delegatsko skupščino. Zato je tudi razumljivo, da so mogla le nekatera društva poslati komaj po enega zastopnika na predvečer tabora, da je 45 delegatov iz skrajnih meja naše ožje domovine zasedlo svoja mesta, ko je predsednik g. Rebek otvoril ob navzočnosti g. sreskega načelnika, zastopnika Zbornice za TOI in mnogih drugih kratko predkonferenco in kmalu nato XVI. redni občni zbor Zveze.

Občni zbor so pozdravili g. Šipek v imenu laškega obrtništva, sreski načelnik g. Tekavčič v imenu prebivalstva sreza Laško. Njegove simpatične besede so na navzoče delegate napravile nepozaben vtis. Dobrodošlico je izrekel tudi zastopnik mestne občine g. Hrastelj. Občni zbor je pozdravil nadalje v zastopstvu ljubljanske zbornice g. Ambrožič. Nato je podal administrativni tajnik Zveze podrobno delovno poročilo, v katerem je navedel obsežne posle zvezine uprave, a tudi težave, s katerimi se mora boriti zveza zavoljo nerazumevanja in težke gospodarske situacije. Posebno žalostno je dejstvo, da se ustvarjajo zakoni in naredbe, veljavni tudi za obrtništvo, toda brez njihovega sodelovanja. Te in enake ugotovitve, ki so bile že nešteto-krat iznešene, bi nas predaleč privedle, ko bi jih hoteli zopet ponavljati. Za rešitev naših zahtev v smislu tajnikovega poročila sta se zavzemala g. Iglič in g. Vahtar, ki sta žela za svoja izvajanja soglasno odobranje.

S krepko besedo je nato predsednik g. Rebek pojasnil stališče Zveze do javnosti in do splošnega obrtniškega pokreta. Apeliral je na delegate, naj med obrtništvo ustvarjajo složnost in samozavest potom uspehov, ki jih bodo dosegli s svojim lastnim delom. Za pravično delo zahteva vsak pošten delavec svoje plačilo, tega se zavedajo tudi obrtniki in od teh zahtev ne bodo odstopili.

Sledila je obračunska in proračunska razprava k blagajniškemu poročilu, katerega je podal g. Urbas. Tekom debate so delegati posegli s svojimi predlogi glede rešitve finančnega vprašanja Zveze. Za te predloge je vladalo živahno zanimanje ter so bili vsi soglasno sprejeti. Končno je bilo v obravnavi vprašanje prireditve prihodnjega občnega zbora ter se je kot najprimernejši kraj predlagalo Novo mesto.

Predvečer tabora najlepši doživljaj Laščanov

Ko se je medtem zvečerilo, so Laščani svojim gostom na tihem nasnovali izredno presenečenje: pripravili so iluminacijo slikovitega starinskega mesteca, ki je poleg udeležencev obrtniškega zbora privabila k mostu in na trg pred hotelom Henke skorajda vse domače prebivalstvo. Tudi meščani sami so priznali, da še niso videli

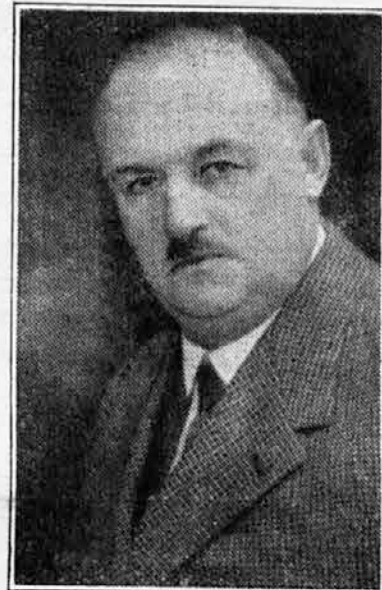
štetokrat naštevanih, toda dosledno preziranih krivic. Povemo pa vsem, da naše obrtništvo ne bo mirovalo tudi v naprej, v borbi za dosego svojih pravic pod geslom:

Brez miru in brez strahu naprej do končne zmage!

tolikšne krasote in da skorajda niso vedeli, v kako lepem kraju so doma. Sokolski dom, ki ima izredno lepo lego ob Savinji, most čez reko, razvaline starega gradu na hribu in nova pivovarna pod mestom — vse je v hipu zagorelo v baklah, da se je svetloba v bajni krasoti lesketala v kristalni Savinji. Na gradu je razen tega zagorel ogromen obrtniški znak, ki je ostal vso noč razsvetljen, obenem pa so se z gradu oglasile fanfare.

Pozdravni večer v počastitev 40-letnega organizatoričnega udejstvovanja častnega predsednika g. Zdravca

V hotelu Savinja so se delegatje in gostje nato vnovič zbrali k družabnemu večeru, namenjenemu v počastitev 40let-

pomagal ohraniti narodni skupnosti prav tistega malega in srednjega človeka, ki je bil po tujem pritisku najbolj ogrožen.

Nato je izročil jubilaru krasno izdelano majolico s kozarci, ki nosijo obrtniške znake in posvetilo posameznih društev, včlanjenih v Zvezi, ki so poklonila svojemu častnemu predsedniku to lepo priložnostno darilo.

Za predsedn. so slavljenču čestitali še narodni poslanec Pleskovič, zbornični svetnik Ambrožič, podpredsednik zbornice Elsbacher, podpredsednik zveze Vahtar, zastopnik mestne občine Hrastelj, v imenu laških obrtnikov Košir, delegat Zohar iz Celja, podstarosta laškega Sokola Kržišnik, tajnik Iglič, delegat Kalan iz Škofje Loke, prečitanih pa je bilo tudi za celo kopo pozdravnih pism, ki so prispela od vseh strani. Med drugim sta jubilaru čestitala narodni poslanec Prekoršek in stari slavljenčev soborec, novinar Ante Beg. Ves večer so pevci z ubrano pesmijo skrbili za razpoloženje, na koncu pa je jubilar s skromno gesto odklonil toliko čaščenja in izjavil, da je vse svoje življenje vršil samo delo, ki je bilo naloga vseh.

Spomine svojega udejstvovanja je opisal sledeče: Pred dobrimi 40 leti se je tudi na slovenskem Štajerskem pričelo nacionalno gospodarsko gibanje. Torišče temu je bilo Celje, ki je zamoglo zaradi svojega narodnega ozadja izvajati še največji odpor proti nasprotnikom našega gibanja. Tudi mene je, ko sem še kot mladenič prevzel obrtno zadrugo v Središču, vleklo, da posežem v javno življenje in sem se zato često oglašil v Celju, kjer sem pomagal snovati načrte za nacionalno in gospodarsko osvoboditev Slovencev na južnem Štajerskem. Tam sem se seznanil z nepozabnimi tovm, Rebekom, Volkom, Zupancem in mnogimi drugimi še živječimi obrtniškimi prijatelji, ki so z istim duhom in odločno voljo bili pripravljeni pomagati pri osvobodilnem delu pod devizo: da mora tudi slovenski obrtnik nekoč postati na svoji zemlji svoj gospod!

Na glavni dan tabora, v nedeljo

je Laščane zjutraj na vse zgodaj predramila budnica, a k vlakom, ki so v jutrnjih urah prihajali iz obeh smeri, so se zbirale trume domačega prebivalstva k sprejemu gostov, nato pa se je uredila povorka in odkorakala skozi mesto. Ob 10. se je v dvorani hotela Henke vršil velik zbor, ki so mu med drugimi prisostvovali tudi sreski podnačelnik dr. Orožen, narodni poslanec Pleskovič, častni predsednik Zdravec, zastopnik Zveze hrvatskih obrtni-

kov Vočanšek iz Zagreba, ravnatelj Obrtnih banke Rajko Ogrin iz Ljubljane in zastopniki številnih drugih kulturnih in strokovnih organizacij in ustanov. Med živahnim odobravanjem je bila sprejeta vdanostna brzojavka Nj. Vel. kralju Petru, nato pa brzojavni in pismeni pozdravi resornemu ministru in drugim predstavnikom oblasti. K jubileju Jakoba Zadavca je prispela še cela vrsta brzojavk, med njimi čestitke generalnega tajnika za TOI v p. dr. Windischerja tajnika dr. Pretnarja, trgovskega društva Merkur in Glavne državne obrtniške zveze. Prvi je kot domačin pozdravil zborovalce predsednik Obrtniškega društva Vavpotič, ki je v vznesenih besedah slavil tehnični in kulturni pomen ročnega dela in poudaril trdno voljo obrtnikov, da se ne dajo podjarmiti od strojev in turbin. Laško je bilo od nekdanjega mesta živahno razgibano obrtniške podjetnosti. V prejšnjem stoletju je cvetela zlasti usnjarska, pozneje pa sta se razvili predvsem čevljarstva in ključavničarska obrt. Dokazi zgodovine so imena laških obrtnikov, ki imajo dolga desetletja dela za sabo: Marija Krener, častna članica društva, ki vodi svoj modni salon že od leta 1878., tkalec Miha Kranjc, ki ima svojo delavnico od leta 1884., pekovski mojster Ivan Selič, čevljar Franc Kokol, krojač Konrad Kvartič, kovač Maks Košir, krojač Ivan Berger in zidarski mojster Ivan Kranjc, ki so vsi že v prejšnjem stoletju začeli svojo obrt. Zborovanje so pozdravili še zastopnik hrvatskih obrtnikov Volčanšek, narodni poslanec Pleskovič, ki je viharo pozdravil obrtnike pozival k slogi, zakaj samo skupna sila lahko rodi uspeh obrtni takor so pozdravili še zbornični podpredsednik Elsbacher, predsednik Združenja trgovcev Herlah, zbornični svetnik Ambrožič in podpredsednik zveze Vahtar.

Nato je predsednik Rebek v izčrpnih izjavah poročal o položaju obrtniškega gospodarstva. Zborn. svetnik Ambrožič je na kratko ožrtal potrebo zaščite obrtnika, tajnik Igljč je poročal o vprašanju organizacije in strokovnega tiska — glasilo zveze »Obrtni vestnik« izhaja že 21. leto. Blagajnik Urbas je razvil podoben načrt za izvedbo obrtniškega socialnega zavarovanja, za katero so zbornice že pred petimi leti podvzele živahno akcijo.

Dolgoletne težnje in zahteve zborujočega obrtnišstva obsežene v kratki resoluciji

Na koncu je bila sprejeta naslednja resolucija:

Predstavniki slovenskega obrtnišstva ugotavljajo, da so razmere, v katerih se nahaja obrtnišstvo kljub navideznemu izboljšanju gospodarskega položaja, nevzdržne. Hkratu ugotavljajo, da tudi organizacije cele države žal ne morejo zabeležiti nikaškega uspeha in se dobiva vtis, kakor da bi bil obrtniški stan podrejenega značaja v ekonomskem sestavu naše države. Ko ugotavljamo to žalostno dejstvo, pozivamo odločujoče činitelje, da posvečajo vprašanju obrtniškega napredka popolno pozornost, posebno pa, da se brez odloga uredijo nastopne pereče zadeve:

1. Takojšnja izvedba predloga zakona o šušmarstvu, ki so ga stavile obrtne zbornice in obrtni odseki skupnih zbornic ministrstvu že leta 1935.
2. Ukinitve izvrševanja rokodelskih del v državni kaznilnici v Mariboru ter opustitev režijskih del po avtonomnih ustanovah in industrijah.
3. Izvedba starostnega zavarovanja obrtnišstva v smislu določb obrtnega zakona.
4. Izpopolnitev predpisov za pavšalno obdavčenje pridobine za male obrtnike v vseh mestih, ki zaposlujejo do 4 pomočnike in uporabljajo pogonsko silo do 4 KS.
5. Ustanovitev gospodarskega sveta v smislu čl. 24. ustave.
6. Odločujoča oblastva naj zagotovijo potrebna sredstva za strokovno izpopolnitev obrtnišstva in njegovega naraščanja.
7. Izvedba finančne zaščite obrtniškega stanu.

Slovensko obrtnišstvo se zaveda svojega velikega gospodarskega, kulturnega in socialnega pomena za narodno gospodarstvo. Iz tega razloga hoče lojalno sodelovati pri gradnji in izpopolnitvi velike in močne, nacionalno edine Jugoslavije.

Resolucija je bila sprejeta z živahnim odobravanjem, nato pa je predsednik zaključil zbor z izjavo, da se bo prihodnji obrtniški tabor vršil po vsej priliki v Novem mestu. Popoldne so si udeleženci ogledali še moderne naprave nove pivovarne v Laškem, ki bo v kratkem začela obratovati, nato pa se je na vrtu hotela Henke vršila ob sodelovanju laške godbe domača zabava.

Popoldne so se obrtniki razšli v trdnem prepričanju, da v težki borbi za dosogo skupnih obrtniških idealov ne bodo klonili, temveč da bodo še vztrajneje delovali sebi v korist, mlajšim za vzgled.

Zahvale za pozdrave, poslane iz tabora

Predsednik Zveze je prejel na pozdrav, odposlan Nj. Vel. kralju s tabora v Laškem sledečo zahvalo: Gospod predsednik! Po najvišjem nalogu mi je čast izjaviti zahvalnost za lepe želje in izrazne vdanosti, poslane Njegovemu Veličanstvu kralju, Njegovemu kraljevskemu Visočanstvu knezu namestniku in kraljevskemu domu

iz letne skupščine Zveze obrtnih društev Dravske banovine, prirejene v Laškem.

Minister dvora, Milan Antič.

Prav tako se zahvaljuje minister za notranje zadeve za pozdrave poslane z zborovanja Zveze obrtnih društev v Laškem.

Minister za trgovino in industrijo g. Vrbančič se je zahvalil za pozdrav:

»Spoštovani predsednik! Prisrčno se zahvaljujem za pozdrav, ki mi je bil poslan iz letne skupščine Zveze obrtnih društev dravske banovine ter prosim, da blagovolite sprejeti zagotovilo mojega odličnega spoštovanja.«

Generalni komitet bolgarskega obrtnega saveza obžaluje, da radi kratkega termina ni mogel poslati svoje delegacije na obrtni tabor v Laško, želi, da se izpolnijo vsi predlogi zborujočih obrtnikov v korist in procvit obrtnega stanu v dravski banovini. Istočasno želi predsednik Ivan Velikov, da se naše in bolgarsko obrtnišstvo ob priliki znajde v večjem številu na manifestaciji svojih stanovskih teženj.

Zahvala

Povodom mojega jubileja ob priliki 40 letnega javnega udeleževanja, predvsem pa udeleževanja v obrtniških organizacijah, sem prejel toliko čestitk, priznanj in drugih dokazov ljubeznive naklonjenosti, da se mi ni mogoče vsakemu posebej zahvaliti. Prosim torej tem potom vse svoje sodelavce, prijatelje in znanke, ki me ob tem redkem delovnem jubileju niso pozabili, da sprejmemo mojo, iz dna srca segajočo zahvalo.

Prav posebno se zahvaljujem uglednemu Obrtniškiemu društvu v Laškem za prireditev družabnega večera ter za prekrasen, presenetljivo lep sprejem, kakor tudi slavnemu pevskega društvu istotam za prirejeno mi podoknico ter končno vsem dragim Laščanom, ki so meni in naši skupni obrtniški stvari v počastitev okrasili svoje hiše.

Z zagotovilom, da mi ostane ta dan vse življenje v lepem spominu, ostajam s pozdravom:

Jakob Zadavec,

zbornični svetnik in častni predsednik Z. O. D. za dravsko banovino.

Zahvala Zvezi obrtnih društev v Ljubljani

Ob priliki Obrtnega tabora v Laškem je Zveza obrtnih društev v Ljubljani s predsednikom g. Rebekom in mnogimi drugimi tovariši obrtniki iz najrazličnejših krajev in iz Laškega, počastila in položila venec na grob mojega pokojnega soproga g. Blaža Zupanca, obrtniškega borca in dobrega tovariša. Za krasni nagovor predsednika g. Rebeka se na tem mestu najtopleje zahvaljujem. Vsem gospodom tovarišem mojega pokojnega soproga za nepričakovano počastitev, ki ste jo izkazali njegovemu spominu, moja najiskrenejša zahvala.

Antonija Zupanc, Laško.

V spomin na udeležbo na taboru v Laškem

dobite proti naročilu pri Obrtnem društvu v Laškem tri krasne posnetke iz tabora in sicer dve mali slike, ki predstavljata skupino delegatov pred mostom in pred cerkvijo ter eno veliko sliko, posneto ob priliki poklonitve na grobu pok. Blaža Zupanca. Cena 20 dinarjev. Naročila sprejema tudi naša uprava.

XVIII. LJUBLJANSKI VELESEJEM 43. razstavna prireditev

4. — 13. junija 1938

Polovična voznina na železnici — Pri blagajnah železniških postaj kupite rumeno železniško izkaznico za din 2.—

Sejmišče obsega 40.000 m², preko 600 razstavljavcev iz 14 držav.

Posebne razstave: »Cesta« — Francija — Pohištvo — Avtomobil — Tekstil — Ženska domača obrt

LEPO ZABAVIŠČE

10. — 12. junija: III. državni trgovski kongres

Vstopnica daje lastniku pravico do nagradnega žrebanja — Vrednost dobitkov preko din 75.000.—

Ob dvajsetletnici Jugoslavije

MANIFESTIRA NAŠE OBMEJNO OBRTNIŠTVO ZA NACIONALNO, GOSPODARSKO IN STANOVSKO NEODVISNOST TER EDINOST OBRTNIŠTVA

Veliko obrtniško zborovanje slov. obrtnega društva v Mariboru

V uvod proslave dvajsetletnice obstoja kraljevine Jugoslavije, je sklicalo slovensko obrtno društvo v Mariboru v nedeljo 22. maja veliko manifestacijsko zborovanje vsega mariborskega obrtnišstva.

Na zborovanju je bila posvečena prva misel v blagor naše skupne domovine Jugoslavije, za katero je naše nacionalno obmejno obrtnišstvo vedno pripravljeno, da žrtvuje svoje fizične in moralne moči. V tem smislu je govoril tudi predsednik g. Sojč, ki je vodil zborovanje.

Tekom nadaljnjega zborovanja so kot glavni cilj vseh naših obrtniških teženj govorniki odločno zahtevali zaščito, kajti obrtniški stan je na robu propada, rokodelstvo je v naši državi najmanj uvaževano.

O pomenu obrtniške organizacije je govoril zastopnik Zveze, podpredsednik g. Vahtar, ki je apeliral na obrtnišstvo, da naj sodeluje v svojih neodvisnih obrtnih organizacijah ter naj se obrtniško stanovsko delo omejuje na skupno gospodarsko udeleževanje, kajti le na ta način se bomo vsi obrtniki znašli v skupnih vrstah. Ob tej priliki je izjavil, da zahteva štajersko obrtnišstvo ohranitev svojega okrožnega odbora.

O novelizaciji obrtnega zakona, vprašanju minimalnih cenikov in o nelojalni konkurenci ter zlasti o šušmarstvu, ki povzroča najhujše zlo legalnemu obrtništvu, je govoril g. Reicher, predsednik Združenja krojačev.

O pavšaliranju davkov in borbi proti draginji je poročal g. Novak Franjo, predsednik skupnega združenja in združenja frizerjev v Mariboru. Zahteval je, da se uvede eksistenčni minimum za obrtnika z vsaj 12.000 dinarji letno. Javna bremena naj se pravično razdele, posebno je treba znižati pridobnino za obrtnike v smislu olajšav, predloženih že s strani Zveze. Mestni

rokodelci v Mariboru zahtevajo, da se uvede uvoznina za nekatere izdelke po vzorcu drugih mest, posebno za mizarške i. sl.

Za znižanje najemnine poslovnih lokacij in stanovanj, za starostno zavarovanje obrtnišstva in za znižanje obratne mere za obrtniške kredite, ki naj pri Zanatski banki ne bi smela presegati 6%, se je zavzel Kac, predsednik Društva najemnikov. Na vsak način pa je potrebno, da se Maribor uvrsti v prvi razred draginskih doklad za državne nameščence.

Ob zaključku je zbor sprejel obširno resolucijo, ki zahteva takojšnje rešitev obrtniških predlogov v pogledu pavšalizacije pridobnine in prepovedi konkurence moške kaznilnice. Kaznjenci naj se zaposlijo pri drugih delih: pri regulacijah, osuševalnih delih, komunikacijah in drugod. Dela v režiji občin, industrij itd. naj se omeji. Obrtnišvo zahteva zakonito zaščito glede najemnin za stanovanja in delavnice. Starostno zavarovanje naj se uvede, toda ne v okvirju OUZD. Zavarovalni prispevki obrtnih pomočnikov naj se stekajo v poseben sklad v svrhu kasnejšega obrtniškega zavarovanja. Ta manifestacijski zbor je nudil lepo priliko, da naše zavedno obmejno obrtnišvo pokaže svojo resno voljo sodelovati pri narodni obrambi, želi pa tudi, da bi se merodajni faktorji zavedali, kako močno falango in obrambeni ščit tvori in da ga je treba zato ščititi in krepiti!

OBRTNIKI, ZAVEDAJTE SE, DA USTVARJAMO VELIKO JUGOSLAVIJO Z MARLJIVOSTJO IN SPRETNOSTJO SVOJIH ROK, Z BISTROSTJO SVOJEGA UMA IN ODPORNOSTJO SVOJEGA NARODNOSTNEGA PONOSA — ZATO MORA BITI VSAK DOBER OBRTNIK TUDI DOBER DELAVEC IN DOBER JUGOSLOVAN!

Priprave za I. državno obrtno razstavo v Beogradu

Pred kratkim se je vršila prva seja izvršnega odbora za prireditev državne obrtne razstave, ki bo od 1. do 21. oktobra t. l. v Beogradu. Razstavni prostor za obrtnike bo po 30 din pod streho ter 15 din na prostem. Za siromašne obrtnike, ki bodo imeli potrdilo od združenja, da so siromašni, bo na razpolago precej brezplačnega raz-

stavnega prostora.

Posamezni delovni odbori že delujejo s polno paro. Da bo imela razstava res značaj enotne jugoslovenske obrtnosti, bo potrebno tudi naše sodelovanje. Zato pozivamo vse zainteresirane, da se zanimajo za to važno akcijo beograjske obrtne zbornice. Informacije dobite pri Zvezi.

Berlinska obrtna razstava

Kot je že znano, bo do 10. julija odprta berlinska obrtna razstava, pri kateri sodeluje 35 držav s približno 60 tisoč obrtniki. V zadnjem času se je moral obseg razstave še povečati zaradi velikega zanimanja razstavljavcev. Tudi naša država sodeluje preko svojih

zbornic. Pomen te razstave za obrt je velikanski, ker predstavlja po svojem obsegu, kakor tudi po načinu izvedbe edinstveno manifestacijo združenega obrtnišstva iz vsega sveta.

V sredo je odpotovala na razstavo večja skupina obrtnikov, med njimi tudi zvezni predsednik g. Rebek, ki je kot član častnega predsedstva razstave prisostvoval uradni otvoritvi.

Beograjska zbornica je 27 obrtnikom krila stroške za pot s tem, da se udeležijo kongresov, ravno tako zagrebška in deloma tudi ljubljanska zbornica. Brez dvoma bodo tudi mnogi posamezniki izkoristili to ugodno priliko ter si ob svojih stroških ogledali berlinsko razstavo. Zaradi olajšanja bivanja v Berlinu in glede ostalih informacij, naj se obrnejo na Zvezo obrtnih društev v Ljubljani.

Koledar večjih inozemskih obrtniških prireditev

12. maja do 18. septembra: Obrtna in industrijska razstava v Oslu.

28. maja do 10. julija: Mednarodna obrtna razstava v Berlinu.

2. junija: državni kongres nordijskega obrtnišstva v Oslu.

3.—4. junija: IV. konferenca mednarodne obrtne organizacije v Oslu.

17.—20. junija: državni kongres prirejen po »Comité d'entente et d'action artiranales de France« v Grenoblu.

26. junija do 3. julija: Svetovni kongres »Dopolavoro« v Rimu.

23. julija do 5. septembra: Obrtna in razstava umetniških šol v Namurju (Belgija).

26.—28. julija: mednarodni kongres tehniškega pouka v Berlinu.

Obrtniki! Naročite se na Obrtni Vestnik!

Drobne vesti

× **Konferenca**, v zadevi uvedbe 1% take ob priliki prodaje govedi, ki je bila 10. maja v Beogradu je ugotovila, da bi povzročila omenjena uredba veliko škodo našemu gospodarstvu. Izdelana je bila resolucija, katero je posebna delegacija predložila ministru poljedelstva in ministru trgovine. Pri konferenci so sodelovale tudi naše organizacije in zbornica.

× **Konferenca** delegatov krojaških združenj iz cele države, ki je bila 8. maja v Beogradu, je sklenila ustanoviti skupno Zvezo. Konferenco je vodil g. Nikolić iz Beograda. Največ se je debatiralo o nelojalni konkurenci in o odreditvi enotnega cenika, po možnosti za vso državo. Končno je g. Lazarević priporočal ustanovitev zadruge kot edini način eksistenčne rešitve krojačev.

× **Konferenca** obrtnih zbornic in odsekov v zadevi novelacije OZ je bila 10. maja v Beogradu. Predstavniki zbornic so stali na stališču, da se princip sedanje zakona ne menja, sicer pa predložijo vsi detajli, ki so jih organizacije odobrile. Konferenci sta prisostvovala zastopnik ministrstva g. dr. Krpan in načelnik dr. Olič.

× **Mezdno gibanje ljubljanskih krojačev** je končano s sklenitvijo kolektivne pogodbe, ki je veljavna do 1. II. 1939. Mojstri so razdeljeni v razrede po kvalifikaciji in obsegu obrata. Združenje je za svoje člane izdelalo nov cenik, ki je enoten za vse mojstre v istem razredu. Opozarjamo mojstre, da se v lastnem interesu strogo drže pogodbe, da ne bi imeli sitnosti z obrtnim sodiščem.

× **Okoli kritike** in popularnosti delavskega zavarovanja, je razprava, ki jo je v zagovor delavskega zavarovanja spisal dr. Jože Bohinjec, ravnatelj ljubljanskega urada OUZD. K spisu se povrnemo.

× **Kraljevska banska uprava** je sklicala 20. maja t. l. v Knjižnični dvorani ožjo anketo glede smotrenega obrtnega pospeševanja v dravski banovini. Po uvodnih besedah načelnika oddelka za trgovino, obrt in industrijo g. dr. Rateja, je podal g. dr. Pretnar Josip poročilo o delovanju zavoda za pospeševanje obrti zb. za TOI ter g. Brozovič o dosedanjem državnem oz. banovinskem obrtnem pospeševanju. Direktor g. Račić je podal par tehničnih misli glede pozitivne domače obrti. K debati so se zglasili predsednik Zbornice g. Ogrin, za Zvezo obrtnih društev g. Rebek in g. Igljič, nadalje nadzornik g. Založnik g. ing. Remec, ter g. Kavka. Posebno zanimiv je bil referat g. prof. ing. Hladnika, katerega je podal g. ing. Turnšek. Anketa ni dosegla svojega namena, zato se bo nadaljevala v najkrajšem času. Mi se bomo podrobneje bavili s tem vprašanjem v prihodnji številki.

× **Štirimilijardno posojilo**, ki ga je razpisala naša vlada, bo razdeljeno takole: 1.500 milj. za nove železnice, 1.500 milj. za nove državne ceste, 250 milj. za nova javna poslopja ter 250 milj. za nova javna dela. Tudi Sloveniji se obetajo večja javna dela, predvsem modernizacija cest.

× **Savez hrvatskih obrtnikov** v Zagrebu je imel v nedeljo 24. aprila svojo jubilarno XXX. letno skupščino, ki je potekla v najlepši složnosti delegatov številnega zavednega hrvatskega obrtništva. Zvezo obrtnih društev je na skupščini zastopal g. Igljič. Savez pripravlja veliko obrtniško razstavo, ki bo od 4. do 12. junija t. l. v Zagrebu s sodelovanjem zavoda za pospeševanje obrti. Blago, ki se bo oddajalo na to razstavo je prosto mestne trošarine.

× **Privilegirana agrarna banka** bo dajala kmetovalcem menična posojila do 2000 dinarjev po 5% za nabavo kmetijskih strojev.

D o p i s i

BREŽICE. Pretekli teden je slavil g. Holy Josip, brivec v Brežicah rodom iz Plznja, ki pa si je s svojo marljivostjo in vztrajnostjo pridobil pri nas mnogo simpatij — šestdesetletnico svojega rojstva. Poleg svojega udejstvovanja v narodnem oziru, se je znal uveljaviti tudi v svodi stroki. V prekratni dobi je bil imenovan za komisarja in pozneje tudi izvoljen za načelnika obrtne zadruge v Brežicah. Leta 1921. je ustanovil v Brežicah obrtno društvo, kateremu je predsedoval 11 let. V tem času je organiziral tri obrtne razstave. Za svoja strokovna dela je bil mnogokrat odlikovan z zlatimi kolajnami, tako v Pragi, na Dunaju, i. dr. Naš slavjenec je bil več let tudi v zastopstvu Zbornice. Mnogo se je žrtvoval za napredek obrtništva, veliko je storil za našo narodno stvar, še mnogo pričakujemo od njega, kajti najdemo ga še vedno čilega sredi najaktivnejših vrst svojih stanovskih tovarišev, vsem za vzgled in vzpodbudo. Želimo, da bi nam ga blaga usoda ohranila še dolga desetletja zdravega in čilega ter mu iz vsega srca čestitamo k dosedanjemu delu in uspehom.

× **Združenje vrtnarjev** in izdelovalcev vencev v Ljubljani, je imelo svoj občni zbor v nedeljo 27. aprila v zborničnih prostorih. Skupščino je vodil predsednik g. Bajc Ivan. Članov je 68. Glavna zahteva skupščine je bila, da se k novelizaciji obrtnega zakona zahteva uvrstitev vrtnarjev

pod imenom umetni vrtnarji in izdelovalci vencev. Če bi se ta zahteva tukajšnjih vrtnarjev ne mogla izvesti za celo državo, naj bi se realizirala vsaj v dravski banovini, kjer je vrtnarstvo zelo razvito. Naša zbornica je stavila na konferencah ta predlog in so tudi ostale zbornice v državi edine glede zahteve. V zadevi reorganizacije strokovnih združenj zahteva vrtnarsko združenje, da ostane v obliki kot sedaj. Nekateri navzoči člani so se pritoževali radi šušmarstva, če moremo sploh o njem govoriti v vrtnarski stroki, ki je prosta obrt. Krivično je le to, da so se morali nekdanji vrtnarji učiti dolga leta in položiti vse strokovne izpite, da pridejo do samostojnosti, dočim je lahko vrtnar danes že vsak, ki zna solato saditi. Na ta način propada vrtnarska stroka, ki je ena najbolj umetnih obrti. Še hujši pritisk čutijo vrtnarji radi konkurence, kajti vrtnarska podjetja se ustanovljajo brez lokalne potrebe.

Zborovalce je pozdravil zastopnik zbornice, ki je poročal o njenem prizadevanju, da se brezpravno stanje vrtnarske obrti popravi ter istočasno izrazil upanje na skorajšnje izboljšanje.

× **Združenje elektrotehniških obrti** dravske banovine v Ljubljani bo izdalo praktičen elektrotehniški priročnik, ki bo vseboval vse važnejše vzorce in tabele o strojnih konstrukcijah, vse važnejše veljavne predpise in norme glede elektrovođenega materiala, strojev in električnih instalacij, glede razsvetljave in merjenj v elektrotehniko itd. Naročuje se pri Združenju.

LJUBLJANA. Združenje fotografov za dravsko banovino je imelo svojo redno letno skupščino 29. pr. m., katero je vodil predsednik g. Hibšer. V svojem poročilu je g. predsednik podal statistično sliko delovanja združenja, ki je bilo vse leto zelo razgibano. Dotaknil se je raznih pereh vprašanj in tako smo čuli, da tudi fotografskim mojstrom n. iprizanešena težka eksistenčna borba. Združenje ima 147 članov zaposlovalo je ca. 87 pomočnikov in ima v svojem seznamu 43 vajencev. Tudi obširno poročilo tajnika g. Mancinija in blagajniško poročilo je predložilo pestro notranje organizacijsko življenje.

K poročilu so se zglasili člani s predlogi radi zaščite fotografske stroke. Posebno zanimivi so predlogi k novi obrtnega zakona. Sklenilo se je, da se predlaga in zahteva uvrstitev k § 141. t. 3. odredbo, da se trgovcem s fotografskimi potrebščinami, ki ne posedujejo dovolilnice za izvrševanje fot. obrti prepove sprejemanje naročil od fotoamaterjev! Na ta način se namreč prikriva celo šušmarstvo preko legalnih obrtnikov, na katere se izgovarjajo, da oddajajo naročila le tem. Nadalje izhaja iz fotografskih vrst zahteva, da vajenec, ko stopi v uk ne sme biti mlajši od 14 let in ne starejši od 18 let. Sedanji obrtni zakon pravi, da naj ne bo mlajši od 14 let, telesno zdrav itd., pozablja pa na višino starosti. In tako se dogaja, da stopi vajenec v učenje v starosti 40 let in več. V takih slučajih gre po večini za kriveno razmerje. Tudi za fotografsko stroko je šušmarstvo najhujši problem, ki tudi ne bo tako kmalu rešen. Šušmarijo amaterji, ki prodajajo svoje izdelke, šušmari vsak, da si z razprodajo slik priskrbi kak priboljšek zadostuje samo, da je posestnik fotografskega aparata.

V splošnem fotografska stroka ne uživa nobene zaščite. Zastopnik mestne občine, ki je bil navzočen na občnem zboru je izjavil, da amaterska fotografija se ne more smatrati za konkurenčno legalni obrti, ker bajé svoje izdelke objavlja v revijah brezplačno in iz golega idealizma. Fotoamaterstvo da je konkurenčno le na deželi. K temu se je oglasil navzoči mojster, ki je prečital članek v neki fotoamaterski reviji, kjer so objavljena navodila, kako se fotoamaterska dela najlažje spravljajo v denar. Morali se bomo torej popolnoma preorientirati v tem pogledu in legalni fotografski obrti nuditi tem večjo zaščito, čim bolj napreduje fotoamaterstvo, ter v obče fotografska stroka. Zato naj bi se postopalo s strani oblasti proti šušmarjem v vsakem slučaju izsleditve, in ne da mora prinesiti šele zainteresirani obrtnik prijavo. Kajti dolžnost oblasti je, da ščiti legalno obrt iz istega razloga, kakor se uradoma pobrigajo, da poberejo ves davek, do zadnje pare.

V interesu fotografske stroke bi bilo, da se v smislu § 143 t. 5. dovoli poklicnim fotografom iskanje naročil tudi izven poslovnega sedeža brez poklica. Vodila naj bi se stroga kontrola z legitimacijami, tako, kot se izvaja kontrola pri krošnjarstvu. Šušmarstvo naj bi krčilo tudi tako, da se šušmarje najstrožje kaznuje, se jim odvzame orodje, kaznuje pa naj se tudi onega, ki je naročil pri šušmarju. Upravnim oblastem ne bi smel biti noben trud za zatiranje šušmarstva odveč. Skupščina je predlagala, da se pomočniki in vajenci zaposlijo v fotografski obrti tudi ob nedeljah dopoldne, kajti tedaj imajo ljudje največ prilike, da pridejo k fotografu. Slike, ki se predložijo za legitimacije bi morale biti tudi vse žigosane od poklicnega fotografa, s tem bi se tudi uradno kon-

trolirale zlorabe. Velika krivica je dalje, da nekatera podjetja, med njimi celo državni uradi izdelujejo fotografska dela v lastni režiji. Nadalje je umetni fotografski stroki v škodo odredba z l. 1936., s katero se pokrajinske fotografe uvršča v isto točko ter tako daje možnost za brez vsakih izpitov dosežajo pravico izvrševanja portretske fotografije. Obrt naj bi se odzvela tudi vsem onim, ki imajo že kje drugega zaslužek. Vidimo torej, da gre vsaki legalni obrti težko. Po tri in več letnem učenju, dolgotrajni naporni praksi, izpitom itd. pa nima obrtnik prav nobenega upanja, da se bo lahko pošteno in v miru preživljal.

Na jesenskem velesejmu bo prirejena velika mednarodna fotografska razstava. Na tej razstavi bo sodelovalo tudi združenje z izdelki svojih članov. Skupščino so pozdravili zastopniki zbornice g. Traven in mestne občine g. Frelj. Delovanje združenja pozdravljamo tudi mi s pozivom da še nadalje vztraja pri svojem delu ter budi med članstvom odločnost, odkritosrčnost in smisel za strokovni napredek lepe fotografske umetnosti.

Naše razmere

Da so sedanje razmere težke in neznosne, ve pač vsak mojster, pomočnik in vajenec, tako rekoč celokupen obrtniški stan. Marsikdo izmed starejših se ozira v preteklost, z vročo željo, da bi se obnovili tisti časi, ko je bil poleg njegovega strokovnega dela tudi primeren zaslužek, da je zamogel sebe in svojo družino — vsaj dostojno preživljati. Dandanes se obrtnik mora obupno boriti za vsakdanji kosček kruha, ker njegov zaslužek je v primeri s cenami materiala in drugimi režijskimi stroški ter različnimi dajatvami premajhen, da bi mu kaj preostalo za leta, ko bo obnemogel in izčrpan — prisiljen odložiti svoje orodje, da si odpočije na stare dni.

Časi so se spremenili v toliko, da obrtniški obstoj ogroža vedno večja industrijska konkurenca, katera mu izpodriva dostojno življenje in ubija resnično vrednost obrtniškega izdelka. Blazni egoizem se je razšopil kot edini vladar gospodarstva brez ozira na socialne potrebe in težkoče, hodi svojo pot kot moloh, ki pozna edino sam sebe.

Če so v takem stanju razmere vse prej kakor zadovoljive, se ne moremo čuditi! Toda kdo bo te razmere spremenil v naše dobro. Ako mislimo, da se bodo časi spremenili, izboljšali sami od sebe, je ta misel varljiva. Da bi odnehali tisti, ki odjedajo obrtniku kruh, iz sočutja, iz usmiljenja ter nam milostno dopustili boljše eksistenco — takšna misel je velika utopija, ker lakomna sebičnost je nenasitljiva.

Edina rešitev pereh vprašanj in nujnih nalog je — v nas samih! Čakali smo na pomoč drugih; pričakovali smo socialne pravične enakosti; ta je šla mimo nas, kakor mimo tistih, ki so zapisani smrti ter izločeni iz človeških pravic. Zakaj nismo bolj upoštevani, vam bo pač razumljivo! Zato ker se premalo zavedamo svojega stanu: predolgo smo stali v rezervi, ko so se naši organizatorji borili za našo stvar — proti veliki premoči razdiralce in nasprotujoče sile.

Sedanji čas nas opozarja na dolžnost do lastnega stanu! Če noče rokodelstvo postati hlapec gospodarsko močnejših in igrača razmer, tedaj mora na plan z živo, delavno zavestjo. Naše vrste se morajo strniti — v skupno borbo za naše zadeve.

Če nočemo končno pobirati le drobne z bogatinove mize, se moramo zganiti vsi, oni iz mest, trgov in iz vasi, da enoglasno zahtevamo svoje življenjske pravice!

Dežni plašč in dežnik

Dežni plašč spada tudi med sodobno garderobo, zato bi naši mojstri ne smeli prepustiti naročilo istih konfekcij. Za izvršitev dežnega plašča se lahko vzbudi interes pri naročniku mimogrede. Ravno tako je sedaj zelo moderno nošenje dežnika, ki popolnoma nadomestuje palico. Za moškega danes ni prav nič smešno, če nosi dežnik tudi ob lepem vremenu. Vsak mož, ki želi biti in tudi ostati dobro oblečen, bo nosil s seboj tudi lep eleganten dežnik.

Ne pozabite na poravnavo naročnine!

Književni in kulturni pregled

»Minimum zahteva za vodovod i odvodu u kući« je izdalo udruženje za sanitarno tehniko v Zagrebu. Knjiga obravnava celokupno področje instalacijskih na prav ter je važna za projektanta, kakor tudi za graditelja in instalaterja. Cena knjigi je 30.— dinarjev. Naroča se na ček. r. 33.2000 v Zagrebu.

»Čehoslovaški-jugosl. gospodarski almanah« je izdala čehosl.-jugosl. gospodarska zbornica v Beogradu. Trgovskim in poslovnim interesentom daje osnovne informacije o čehoslovaškem gospodarstvu; posebno zanimivi so pestri članki o sodelovanju gospodarstva Male antante.

Velik Zbornik jugoslovenskega gospodarstva »Svoj svome«. Ob priliki 20-letnice kraljevine Jugoslavije bo izšla gospodarska revija s popisom 20 letnega dela našega domačega gospodarstva. Za vse informacije se je treba obrniti na redakcijo lista »Svoj svome«, Beograd, poštni predal 752. Iščejo se tudi zastopniki za vse večje kraje, ki bi nabirali oglase in naslove domačih tvrdk. Prijavijo naj se na našo upravo, da jih priporočimo, ali pa direktno na gornji naslov.

● **Metalurgija**, mesečna revija za pospešitev industrije in trgovine z železom, št. 5. je izšla. Prinaša zelo poučne in zanimive članke iz domačega gospodarstva kovin in rud. Tendence lista je, da se naša mlada železna industrija ki ima vse pogoje za osamosvojitve postavi v službo nacionalne neodvisnosti. Revijo toplo priporočamo! Naročnina 120 din letno.

● **Umetnost**, mesečnik za umetniško kulturo priporočamo svojim naročnikom, da se nanj naročijo, ker jim more pri njihovem umetniškem obrtniškem ustvarjanju mnogo koristiti. Priporočljiva je posebno za obrtnike umetnih strok: kiparje, slikarje, izdelovalce keramike, umetne mizarje, stavbenike itd., ker prinaša revija mnogo originalnih umetniških osnutkov, skic in grafičnih del, iz katerih si bo obrtnik obogatil svoje umetniško obzorje. Letna naročnina je 90.— din. (Uprava: Ljubljana, Pod Turnom 5.)

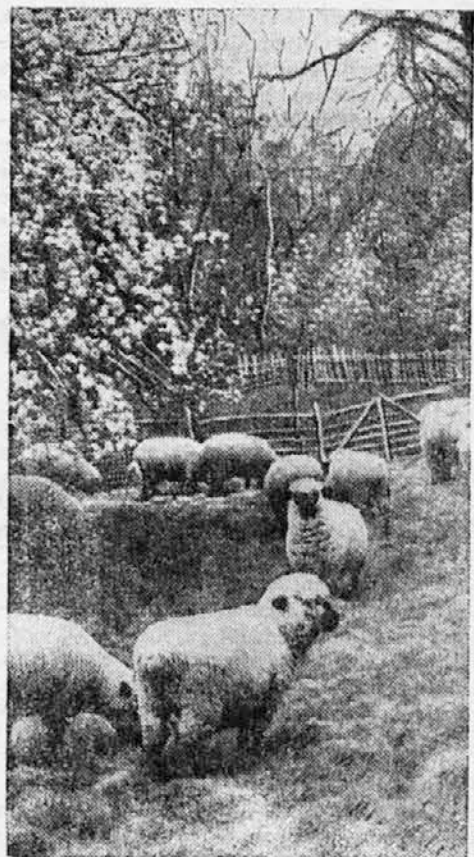
● **Misel in delo**, kulturna in socialna mesečna revija, je sodobno in aktualno pisana ter prinaša zelo zanimive razprave, obzorniki, poročila in drobtine o temi ki jo označuje že naslov revije.

● **Zdravje** izhaja dvakrat mesečno. Prinaša poučne zdravstvene članke narodno-obrambnega značaja. Revijo urejuje dr. Ivo Pirc.

● **Ženski svet**, ki izhaja mesečno v Ljubljani, prinaša v svoji majniški številki mnogo zanimivega gradiva za naše žene in matere. Reviji so priložene tudi priloge naš dom, modna priloga in krojna pola. Z ozirom na bogato in pestro vsebino, se revija ne da primerjati z nobeno drugo slično žensko publikacijo, zato jo vsem našim obrtniškim ženam in obrtnicam toplo priporočamo, da se nanjo naroče. Letna naročnina znaša 64 dinarjev. (Uprava: Ljubljana, Tavčarjeva ul.)

M. R. mizar, Zg. Poljskava: Lepo, da nas opozorite na složenost obrtništva, toda razumeti morate, da so življenjski pogoji podeželskega obrtnika drugačni nego mestnega. Ni mišljeno tu razdvanje temveč računati je treba in malo kalkilirati pa boste tudi Vi stvar razumeli.

Z. M., Begunje pri Cerknici: O. D. v Ljubljani komaj lahko pomaga svojim lastnim članom in onemoglim bivšim članom, zato ne more upoštevati Vaše prošnje.

Novo cvetje — novo življenje

Izpremembe v stanju obrtnih prijav v I. četrtletju 1938

(Prva številka pomeni prijave, druga odjave)

Vrtnarji 3, 1, apnenice 2, —, izdelovanje cementnih izdelkov 1, 2, izdelovanje predmetov iz mavca 1, —, opekarne 1, 1, pečarji —, 1, lončarji 1, 2, steklobrusači 1, —, izdelovanje vseh vrst čistilnih naprav 1, —, graverji 1, —, izdelovanje pečatnikov 1, —, instalacija ogrevanja —, 2, mehaniki 6, 3, urarji 2, 2, kolarji 5, 9, žage 12, 10, žaganje drv z motorjem —, 1, mizarji 27, 20, sodarji 2, 2, izdelovanje parketov —, 1, izdelovanje rolet —, 1, strugarji —, 1, izdelovanje igrač 1, —, izdelovanje harmonik —, 1, izdelovanje glasbenih instrumentov 1, —, usnarji 1, 2, sedlarji 1, 2, sedlarji in jermenarji 2, —, usnjena galantarija in torbarstvo 2, —, metlarji 1, —, gačenje živali 1, —, predilci in tkalci 1, —, tkalci 4, 1, izdelovanje pletenin 7, 3, predtiskarije 1, —, tapetniki 2, —, izdelovanje perila 1, —, krojači 41, 15, krojačice 18, 7, šivilje 10, 19, dežnikarji 1, —, krznarji 1, 1, slamenikarji 3, —, klobučarji 1, 2, izdelovanje pustene robe (filc) izvezmi klobučevine za klobuke 1, —, pralnice —, 1, nožarji in brusarji —, 1, kovači 13, 7, kovači in podkovni kovači 2, 4, podkovni kovači 6, 2, kotlarji 1, —, kleparji 2, —, ključavničarji 7, 4, izdelovanje kovinskih predmetov —, 1, čevljarji 31, 37, brivci 6, —, frizerji 6, —, brivci in frizerji 18, 4, knjigovezi 2, 1, mlinci 3, 15, mlinci kmetski 9, 1, peki 18, 10, slaščičarji 2, 2, slaščičarji orijentalci 1, 1, mesarji 18, 25, konjski mesar —, 1, mesarji in klobasičarji 3, —, klobasičarji 1, 1, čevljarji 1, —, klavci drobnice —, 1, praženje kave 1, —, izdelovanje mlečnih izdelkov 2, 2, izdelovanje žganja 1, 2, sodavičarji 2, 1, izdelovanje kemičnih izdelkov 1, 1, izdelovanje barv in lakov 1, —, graditelji 2, 1, zidarji 1, 5, tesarji 2, 1, vodnjakarji —, 1, vodovodni instalaterji 1, 1, krovci 1, —, steklarji —, 1, pleskarji in sobni slikarji 6, 1, pleskar, sobo in črkoslikar 1, —, sobni slikarji 2, —, črkoslikarji 1, —, tiškarne 1, —, fotografiji 4, —, žgano slikarstvo —, 1, snajenje stanovanj 1, —, konjači 2, —, izposojevanje mlatilnic —, 5, razno 2, 1; skupaj 354 prijav in 256 odjav.

Glede krajevnih razdelitev opazimo tudi prilično enakomernost v številu prijav in

odjav ter prirastka. Izjemo tvorita to pot Celje mesto z znatno večjim številom odjav, kakor pa na novo prijavljenih obratov: nadalje Maribor levi breg, Murska Sobota ter Lendava in Laško. Podrobno sliko nudi naslednji izkaz:

Po posameznih srezih:

(prva številka pomeni prijave, druga odjave)

Ljubljana mesto 47, 27, Ljubljana srez 39, 19, Brežice 5, 2, Celje mesto 9, 19, Celje srez 7, 6, Črnomelj 8, 7, Dravograd 8, 3, Gornji grad 14, 6, Kamnik 15, 9, Kočevje 9, 6, Slovenske Konjice 4, 5, Kranj 17, 13, Krško 6, 8, Laško 8, 13, Lendava 6, 14, Litija 7, 6, Ljutomer 4, 8, Logatec 9, 6, Maribor mesto 26, 14, Maribor desni breg 31, 5, Maribor levi breg 6, 10, Murska Sobota 5, 14, Novo mesto 13, 6, Ptuj mesto 3, 3, Ptuj srez 14, 9, Radovljica 13, 8, Slovenjgradec 8, 3, Škofja Loka 9, 2, Šmarje pri Jelšah 4, 5; skupaj 354 prijav in 256 odjav.

Vsodržavni slaščičarski kongres v Ljubljani

Tretji kongres slaščičarskih in medicinskih mojstrov Saveza kraljevine Jugoslavije se bo vršil letos od 7. do 9. junija v Ljubljani.

Po kongresih v Beogradu in Zagrebu se sedaj marljivo pripravljajo slovenski slaščičarji, da prirede čim dostojnejši tretji kongres. Pred časom je bil sestanek članstva v hotelu »Strukelj« v Ljubljani, katerega so se udeležili v zelo lepem številu. Izvolili so priredit-

veni odbor z raznimi odseki.

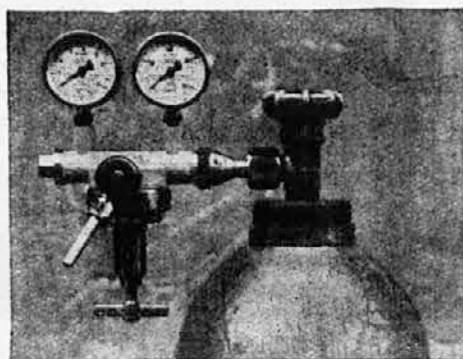
Za letošnji kongres je veliko zanimanje! Dosedaj je že mnogo prijav od srbskih in hrvaških mojstrov, kar da sklepamo, da bo tretji vsodržavni kongres lepa manifestacija skupne organizacije vseh slaščičarskih in medicinskih mojstrov kraljevine Jugoslavije.

Predvsem bo tretji kongres poudaril zahtevo, da se ne sme več privilegirati stanu škodljivih elementov, kateri izven zakona po mili volji posegajo v delokrog slaščičarjev. Zahteval bo pa tudi točno začrtano mejo med stanovi, kateri si hočejo stopoma prisvojiti izdelavo predmetov, katere sme po zakonu izdelovati le mojster slaščičar, odnosno medicar. Slaščičarski in medicarski mojstri hočejo s svojo skupno organizacijo postaviti obrambni zid, da si zaščitijo svoje po zakonu priznane pravice. Posebno pa hočejo poudariti na kongresu, da se pri novelizaciji obrtnega zakona vseskozi upoštevajo predlogi poslani zbornici za TOI v Ljubljani, katere je združenje slaščičarjev in medicarjev na svojih sejah odobrilo.

Prireditelji kongresa so se potrudili, da kongres čim bolje uspe. Posetnikom kongresa pa bo dana prilika, da si ogledajo velesesem in v skupnih izletih najlepše kraje Slovenije. — Pričakovati je, da se bo veliko število pripadnikov slaščičarske in medicarske stroke udeležilo kongresa in da bo tretji kongres prekašal oba dosedanja

AGA-RUŠE

ZDRUŽENE JUGOSLOVENSKE TVORNICE
ACETILENA IN OKSIGENA D. D. — RUŠE

REDUCNI VENTIL »AGA-RUŠE« Z NAVZDOL OBRNjenIM REGULIRNIM VIJAKOM.

dobavlja OBRTNIŠTVU za AVTOGENO VARJENJE najboljše KISIK v jeklenih valjih po 5 in 6 m³, pod pritiskom 150 atm. Ta kisik je popolnoma suh, brez škodljivih primesi ter se dobavlja s čistoto 99%, kar je za tehniko avtogenega varjenja in rezanja izredno velike ekonomske važnosti. Jekleni kisikovi valji se morajo uporabljati le s pomočjo posebnega redukčnega ventila, ki mora biti dobro konstruiran in solidno izdelan. Te prednosti ima:

KROJAČI!

Pri nabavi vsakovrstnega blaga za moške obleke, kakor tudi podloge in pribora, Vas bodo najbolj vestno in pri najugodnejših cenah postregli pri:

Češko-jugoslovenska
veletrgovina blaga
ANTON HÜBL D. D.
Zagreb, Trenkova ulica št. 7

Kreditno društvo

MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem računu vsem kreditu zmožnim osebam in tvrdkam

Lastna denarna sredstva so znašala 31. decembra 1936 din 2,909.574.60, varnostni zaklad din 1,297.691.60, rezervni zaklad din 1,138.756.81.

ZA VESEL DELOPUST

Političen klepar

Tine (bere) »Visokorodna ekselencija, nadvse prosvitljeni in zelo politični gospod župan! Kakor se Vaš razum dviga nad vso okolico, tako se dviga tudi moje veselje radi vaše izvolitve za župana. Zadeva, ki me je privedla do tega, da sem pisмено stopil pred Vas, je sramotenje klobučarske zadruge. Toda jaz prav dobro vem kaj ta zadruga hoče: rada bi imela kameljo dlako samo zase...

Urban: Stoj! Dovolj je! Tudi on ima prav.

Tine: Meni se pa vendarle zdi, da ne moreta oba prav imeti.

Urban: Kdo ima torej prav?

Tine: To mora pa gospod župan vedeti.

Urban (se spreha): Proketo zamotana zadeva je to! Tine, teslo zabito, kaj mi res ne moreš povedati kdo ima prav? Capin, zakaj ti pa dajem hrano in obleko? (Od zunaj se zasliši ropot in vpitje) Kaj pa spet to pomeni?

Tine: Oba meščana sta si v laseh.

Urban: Pojdi ven in jima reci, naj pošljeta županovo hišo!

Tine: Kar temeljito naj se premikastita, morda bosta postala še dobra prijatelja. Proketo, zdi se mi, da hočeta vdreti v sobo. Ali slišite kako razbijata po vratih? (Urban se skrije pod mizo).

Tine: Kdo trka?

Lakaj: Prišel sem kot poslanec nekega tujega vladarja, ki bi se rad zgovoril z gospodom županom v zelo važni stvari. (Odide).

Tine: Kje za vraga je pa tisti gospod župan? Kaj ga je hudič vzel?

Urban (izpod mize): Tine, kdo je bil?

Tine: Neki tuji vladar želi govoriti z gospodom županom.

Urban: Reci mu, da ne utegnem, ker moram rešiti pravdo o kamelji dlaki. Tudi meščanoma naroči, naj se vrne jutri. Oh, meni se vse meša v glavi. Ne vem več kaj bi počel. Tine, ali mi moreš ti kaj svetovati?

Tine: Boljšega vam ne vem svetovati, kakor to, naj se gospod župan obesi.

Urban: Pojdi in prinesi mi »Političnega strankarja!« Morda tam najdem kako se mi je obnašati v pričo vladarja.

Tine: Ali ne bi hoteli gospod župan tudi klobase z gorčico?

Urban: Ne, hvala!

(Med tem ko se Tine mudi zunaj, raztrga Urban klobučarjev dokument.)

Tine: Tukaj je knjiga — toda kaj ste raztrgali? Če prav vem, je to klobučarjeva tožba!

Urban: Uh, to sem storil v razmišljenosti. (Vzame knjigo in jo vrže na tla.) Tine, zdi se mi, da je tvoj svet prav dober. Obesil se bom. (Nekdo trka).

Tine: Na, že spet to trkanje. (Odide in se vrne) Joj, gospod župan! Na pomoč!

Urban: Kaj se je vendar zgodilo?

Tine: Pred vrati stoji cel regiment mornarjev in vpijejo: če ne dobimo pravice, razbijemo županu vsa okna. Nekdo mi je vrgel kamen v hrbet. Au, au!

(Urban zleze spet pod mizo).

Urban: Tine, reci gospej županji, naj gre ven in jih pomiri. Morda jo bodo ubogali, ker je ženska.

Tine: Ne verjamem, da bi divji mornarji imeli navado spoštovati ženske.

Urban: E, kaj, saj je že častljiva starika.

Tine: Že spet trkajo! Ali naj odprem?

Urban: Za božjo voljo, nikar! Bojim se, da so mornarji. Pojdi k vratom in poslušaj kaj pravijo!

Tine: Glejte, naravnost k nam prihajata dva mestna svetnika.

ČETRTI PRIZOR

(Železnik, Krivec, Urban, Tine)

Žel.: Ali je gospod župan doma?

Tine: Da, pod mizo čepi.

Žel.: Kaj? Gospod župan pod mizo?

Urban: Ah, gospodje! Zakaj ste me izvolili za župana in me pahnili v nesrečo?

Žel.: Kar je je! Zdaj pa zlezite izpod mize, gospod župan! Prišla sva, da v imenu mestne občine vprašava, zakaj ste tako grobo zavrnili tujega vladarja, kar bo imelo za mesto usodne posledice. Mislili smo, da bolje znate ius publicum in dobro poznate ceremonijal.

Urban: Ah, gospodje, saj me lahko odstavite in s tem odrešite mene in daste zadoščenje tujemu vladarju.

Krivec: Se na misel nam ne pride, da bi Vas odstavili. Takoj nama morate slediti na magistrat, da se pogovorite z gospodom upravnikom, kako bosta vso stvar spet uredila.

Urban: Na magistrat pa že ne grem, pa tudi če me za lase vlečete! Nočem biti več župan, raje si vzamem življenje! Klepar sem in kot klepar hočem tudi umreti!

Krivec: Mar hočete imeti za norca ves mestni svet? Čuj, kolega, ali ni gospod župan prostovoljno sprejel županstvo?

ŠPEDICIJA TURK Ljubljana

prevzema:

OCARINJENJE

vseh uvoznih in izvoznih pošilk in to hitro, skrbno in po najnižji tarifi. Revizija po njej deklariranega blaga in vse informacije brezplačno. — Telefon inter. 24-59 — Vilharjeva c. 33 (nasproti nove carinarnice)

PREVAŽANJE

vsakovrstnega blaga, bodisi kuriva, strojev, selitve itd. v Ljubljani in izven Ljubljane z vozovi kot tudi s tremi avtomobili po dve, tri, in sedem ton nosilnosti. — Telefon interurban št. 21-57 — Masarykova c. 9 (nasproti tovor. kolodvoru)

Poravnajte naročnino!

Železnik: Da! Toda čas nama poteka. **Krivec**: Gospod župan, na ta način ne boste prostituirali senata (Oba odideta).

PETI PRIZOR

(Urban, Tine)

Urban: Tine!

Tine: Gospod župan!

Urban: Tine, kaj neki bodo z mano storili?

Tine: Gospod župan, tega ne vem! Vem le to, da sta bila zelo jezna. Čudim se Vam, da ste jima dovolili, da sta v vaši hiši tako govorila z vami. Če bi jaz bil župan, bi jima rekel: »Jezik za zobe, falota! Pomislita v čigavi hiši sta!«

Urban: O, samo da bi bil ti župan! Ah, ah, ah!

Tine: Če bi bil jaz župan, bi bilo najmanj kar bi zahteval od meščanov, da me imenujejo »plemeniti Tine«.

Urban: O ti nesramnež! Ali je zdaj čas za take šale? Ali ne vidiš, da me od vseprisod stiska nesreča?

Tine: To bi storil samo radi tega, da bi imel večji ugled v družini...

Urban: Če ne boš držal jezika za zobmi, ti razčesnem butico! Tine!

Tine: Gospod župan?

Urban: Kaj mi res ne moreš prav ničesar pomagati? Vsaj te stvari mi uredi, če ne ti bo jo!

Tine: Preveč zahtevate od mene, gospod župan! Vi, ki ste sama pamet, ne morete urediti teh stvari, jaz pa, teslo in klada, naj jih uredim?

Urban: Zdaj se pa hočeš še norčevati iz mene? (Vzame stol in zamahne proti njemu. Tine zbeži.) (Dalje prihodnjč)